

בבא בתרא צא-א

עניין: אמתלאי בת כרנבו

חתם סופר

ואמר רב חנן בר רבא אמר רב הויה דהצורה דמתנאי בה כרנבו וכו' למאי נפקא מינה להשוואה המינים. עיין ברש"ם שדחה, ולפע"ד ה"פ השוואה לאפיקורסים שאומרים שנכתב ואחות לוטן תמונע על מגן [כסנהדרין ל"ט ע"ב], וזה השוואה עליה דכרי יותר הו' ראוי שיכתוב מרע"ה שם אמו של אהע"ה משיכתוב שם אמו של עמלק שהיה המונע, דאין לומר שלא ידע שמה של אמו של אהע"ה, שהרי אנהו יודעים וזה דבר שיכול להחזיר בלי ספק ע"י אנשי ארס, וא"כ ע"כ משה רבינו נמו ידע ולא כתבו בחורה, וע"כ משום שלא נכתב שום דבר שלא לצורך גדול, וא"כ ע"כ אחות לוטן תמונע יש בו שום לורך, כך העליתי מאז.

ואמרתי להוסיף כעח על זה עפ"י דאמרין בשבט ס"ו ע"ב אמר רבוי אמרה ל' ה"ס כל מנייני בשמא דאימא, פירש"י כל הלהימות שהדם לוחש יאמר פלוני בן פלוני ע"ש. העעם משום דהקליפה מסערה דוקצא, ע"כ הן לבטל כישופי מהאדם או לבטל כשופיו של מכשף שלא ילית במעשיו לריך לידע שם אמו, משא"כ בקדושה כתיב [במדבר א' ז'] למשפחותי לבית אבותם. ומשום כן הזכירה תורה שם אמו של עמלק ראש המכשפים ויש תועלת לנו בידיעת שמה, משא"כ שם אמו של אהע"ה שהוא למעלה מהמזל ולא ישלעו בו כלל אין לריך בידיעת שם אמו כלל. נמנא לפי זה י"ל תירוץ אחר על שם תמונע י"ה.

הקדמה לספר האשכול פ"ב בשם בעל האשכול

ב"ב. מוכא בס' המאור כמה פעמים, וכן בחי' רמב"ן שם [ובהשלמה]. ונמצא שריד ממנו בכ"י באוצר הספרים אשר במינכען, והשתמש בו הר"ג ר"נ ראבינאוויטץ ז"ל בספרו דק"ס למס' ביב והודיע את טיבו כהקדמתו שם (עמ' ט' ו"י) חז"ל: גם היה בידי מעקד ספרי המסלה (נו' 149) פירוש כ"י למס' ביב מהרב ר' אברתם ב"ר יצחק מנרבונא (בעל ס' האשכול) וכו' והוא חסר קר דף ע"ו, גם מחנשאר נסחוק דפ"ם רבים שכמעט אי אפשר לקרותם וכו' ולמטה בחקרה [הוא מוכיח

וכך מצאתי: לחן לפני שלטון אמור י"ז פעמים אמתלאי בת כרנבו, לכבוש את חשונא אמור י"ז פעמים אמו של ה"ס אמתלי בה עורבתי, לנצח במלחמה [אמור] אימיה דשמשון צלפוניתי ואחתי נשיק, אם חרצה שישמע חסוקם תפלתך [אמור] אמו של דוד [נצבת] בה עראל עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען מקדשך עשה למען משיח צדקך עשה למעןך לא למעני י"ז פעמים. וברף קס"ז